

CERKEV V SEDANJEM SVETU

Pastoralna revija, Ljubljana

Već pune četiri godine naša CRKVA U SVIJETU ima u Sloveniji svoju posestrimu — CRKEV U SEDANJEM SVETU. Posestrime su ne samo po naslovu — istina, slovenska CERKEV (CvSS) je u svom naslovu opširnija, ali ono »v sedanjem« je sadržajno ograničuje jače nego našu CRKVU (CuS) — već više po duhu, vjeri i ljubavi prema zajedničkoj nam Crkvi. Obje zanima u prvom redu odnos Katoličke crkve prema svijetu u kome živimo. U oba naslova kao da čujemo odjek koncilskih pastoralnih konstitucija o Crkvi u suvremenom svijetu (Gaudium et spes). Obje revije hoće da budu otvorene modernom svijetu i svim njegovim problemima.

Doduše, ima točaka u kojima se i razlikuju. Tako npr. u jeziku (no, je li to tako važna razlika?). Veća je razlika u namjeni: naša CuS želi da bude »časopis za vjersku kulturu« (premda su te riječi ispale iz podnaslova od prvog broja ove godine), sadržajno otvoren za sve mogućnosti krčanske teorije i prakse. Slovenska CERKEV je više praktično-pastoralni list, obuzet pitanjima praktične teologije. CuS je po svome sadržaju upućena jednako na laike, redovnike i klerike — pače, rekao bih, prvenstveno na laike — dočim je CvSS, zbog problema koje obrađuje, pristupačna više svećenstvu i njegovim najbližim pastoralnim pomoćnicima (to ne znači da je klerikalno orijentirana, često se među njezinim suradnicima nađu i laici). Mogli bismo dalje nizati i neke druge — osobito redakcijske i tehničke — razlike, ali sve one skupa nisu tako bitne ni odlučne da se naše dvije revije ne bi mogle nazvati posestrinama.

Posestrime! A ipak tako daleko i jedna drugoj malne nepoznate! Kao da ne predstavljaju istu Crkvu u (gotovo) istome svijetu, nego kao da su to dvije crkve u dva različita svijeta. Kada ste u našoj CuS čitali nešto o CvSS? I obratno.

Stoga sam odlučio da čitaocima CuS ovaj put predstavim našu posestrimu iz bratske Slovenije.

CvSS je pastoralni časopis što ga izdaju slovenski biskupi. Zamišljen je

kao mjesecačnik, ali izlazi samo šest puta godišnje u obliku dvobroja. Tiška se u Ljubljani, uređuje ga uredničko vijeće kojemu je na čelu dr Stefan Steiner, profesor moralke na Bogoslovnom fakultetu u Ljubljani. Sve do trećeg broja ove godine bio mu je urednikom poznati profesor dr Vilko Fajdiga (s istog fakulteta). Odgovorni urednik revije je pomoćni ljubljanski biskup dr Stanko Lenič. Godišnja preplata iznosi 26 nd.

Sadržaj CvSS sačinjavaju brojni članci, rasprave, dokumenti, prikazi događaja iz crkvenog života, pastoralna iskustva i pokušaji, sociološki prilozi, dijalazi, statistike, dopisi čitalaca i »utrinki« iz svijeta ideja. Gotovo u svakom broju se stavlja na diskusiju po koji suvremeni religiozni problem. CvSS iskorištava čak i svoje korice, na kojima se mogu naći dragocjeni bibliografski ili sociološki podaci (u posljednje vrijeme pregled čitave slovenske katoličke štampe).

Kako smo rekli, CvSS je tematski pastoralna revija. Obraduje sva goruća pitanja praktične teologije. Tako u njoj nalazimo priloge ne samo iz čiste pastoralke, nego takoder i iz moralke, liturgike, katehetike, homiletike, pastoralne sociologije, crkvenog pjevanja i evangelizacije općenito.

Kao veliku prednost našoj posestrimi moramo priznati njezino nastojanje da svaki (dvo)broj bude tematski jedinstven, tj. da čitav svezak posveti istoj temi te da je osvijetli s raznih aspekata. Naravno da uredništvo nije bilo u stanju (znarno kako to već ide) da uvijek s punim uspjehom izvede svoju zamisao, ali smo ipak dobili nekoliko izvrsnih brojeva, tematski lijepo zaokruženih. Dosada je CERKEV obradila sljedeća pitanja: katehizaciju dva puta (br. 9-10, 1968 i 9-10, 1969), pastoralnu sociologiju (11-12, 1968), krizmu (1-2, 1969), ispunjaj (3-4, 1969), crkvenu glazbu (5-6, 1969), ekumenizam (7-8, 1969), pripreme za slovenksu sinodu (11-12, 1969), svećenika danas (1-2, 1970), Riječ Bož-

ju (3-4, 1970) i migraciju vjernika (5-6, 1970).

Suradnici CvSS jesu uglavnom domaći profesori: Lenič, Grmič, Fajdiga, Dermota, Cajnkar, Steiner, Strle, Valenčić, Smolik, Rodé, Ojnik, Perko, Krošl i dr. Ali — što je daleko simpatičnije — revija je oko sebe okupila velik broj suradnika iz redova pastoralnoga klera, kao što su Bertoncelj, Metlikovec, Žužek, Oberžan, Oražem, Reven, Lešnik, Marc, Kozar, Pangerl, Mihelčić, Černigoj i ostali (a među njima i moj nezaboravni kolega iz logora Dachaua Franc Hrastelj). Mislim da se može ubrojiti u najveći uspjeh slovenske revije baš to što se uredništvo znalo tako usko i plodno povezati s pastoralnim radnicima s terena.

Posebnu draž i vrijednost CvSS daju njezine odlične ilustracije. To su uglavnom uspjeli fotosi crkava, njihovih ponutrica, oltara, križeva, crkvenog namještaja, pribora i ukrasa. Naročito ugodno doživljaj za čitaoca jesu krasni slovenski krajolici i »gozdovi«, oduhovljeni skladnim konturama brojnih kapelica. U slikovnom prilogu revije našli smo toliko divnih dragulja velikoga Plećnika kao i foto-skice najnovijih crkvenih građevina u Sloveniji. Izvanredno uspjeli brojevi CvSS bili su oni u kojima su se sadržajna i slikovna tematika našle skupa, da jedna drugu nadopune. Sviđa nam se i to što naša slovenska posestima nije sklona teološkim ekstremima tradicionalizma i progresizma (jer toj napasti nisu značili odoljeti mnogi drugi katolički časopisi, i kod nas i u svijetu). Ona je

otvorena i današnjem svijetu i aktualnim problemima vjere u Sloveniji. Spremna je da uvijek pronalazi nešto novo i dobro, a da zato ne prezire baštinjeno nasljeđe. Dosada je znala očuvati sretni ekvilibrij medu suprotnim suvremenim strujama. Članci i prilozi u CvSS nikada nisu predugni ni dosadni. Odlukuju se kratkoćom, jasnoćom i jednostavnšću. Veseli nas da se CERKEV zanima i za vjerski život u Hrvatskoj, registrira naše teološke skupove i prati našu bogoslovnu literaturu (daleko više nego što to rade hrvatski časopisi o Sloveniji).

Naša bi želja bila da CvSS i stvarno postane mjesecnikom. Smatramo da je to i želja samog uredništva, inače ne bi imalo smisla nastaviti s nominalnim dvobrojima. Planove valja prilagoditi stvarnosti i mogućnostima. Bilo bi nam također veoma dragو kad bismo u svakom broju, osobito u onim tematskim, našli jednu solidnu studiju — kao što je ona Steinerova o isповjedniku i problemu kontracepcije (br. 3-4, g. 1969) ili Strleova o teologiji svećeništva (1-2, 1970) — tako da revija ne bi ostavljala previše prakticistički dogmat. Dakle samo jedan, i to kратak, ali teoretski dobro fundirani članak, koji bi podnio doktrinalni teret čitavog broja, a ostali bi članci mogli ostati onako praktični, jednostavni i blizi realnosti kao i do sada.

S punim srcem smo, evo, započeli dijalog s našom slovenskom posesrijom. Želimo da se prihvati, produbi i razvije u bratsku i plodnu suradnju.

Zivan Bezić

»DUBROVNIK« 3/1970.

Klasika kao trenutak suvremenosti u duhovnom životu Hrvata

Hrvatska je u toku XIX st. često bila više zaokupljena pitanjem jesu li Hrvati i Srbi jedan narod ili ne, ne posvećujući pri tome dovoljno pažnje tradicijama vlastitog i specifično hrvatskoga duhovnog života. Poslje-

dica tih zaokupljenosti je bila da se u prošlom stoljeću nije uspio stvoriti neposredan odnos između kazališnih gledalaca i vlastite hrvatske kazališne tradicije. Pozitivizam i njegovo »učeno« držanje održali su od-